

1 Jon

Mo ti betere bete mole fo

¹ Mo take keké naale alimótei kaae sóró bitiré wale whi, diãpaae hãkearóló i dere ape. Ai whiné ama dere fo ðané mo wosóo, kelenékélé mo kolóo, ðané wisiyóló fopeyóló naasenékélé olaa yóo, yalepó. ðané i dere fota, ai mo ti betere fo bole whi Yesu diã kóló kóló yaqsóro hãkearóló ðapó.

² Ai kale mo ti betere bete ãta, Alimatamo betóló ðã beterepaae hãkearóló sókó wapa, ðané mo kelalepó. Atéró hãkearãle wapa ðané kelale mo ti betere bete ã i ape yóló, ðané mió diãpaae yó i matere ape.

³ Diãkélé ðatamo betã kisipa mutu dere ala fea touyóló yaai ðané kelale alaró wosale fotamo yó i matere ape. Até du betere alata, ti ðãsisi maaté bitu ini, Alimaró Naalema Yesu Kerisotamokélé ðã fea touyóló, betã kisipa mutu dere ala du beterapó.

⁴ ðané i asẽ dereteita, haï dere ala ðã tuãmó mo ti faãyópóló du beterapó.

Talené ama ere ðẽ tuãmótóro betae

⁵ Ama ðãpaae yó male fo diãpaae hãkearóló i ðapa wosae. Kótó ãta mo ðẽtóró faanuraalu, ã tuãmó diliki ere ala mo sawakélé munipó.

⁶ ðã diliki tuãmó bitutei, haï foné maaté ðãta Kótótamo mo betã kisipa mutu, dere alarape du beterapó ðepata, ti kale mo fo bete ðané hosaa tuãmó muniruraalu kapala fo du beterapó.

⁷ Tépatei, Yesu ą Talené de tuámó biture kaae, daǵélé ai de tuámó betepa, ti ne notamo mo beta kisipatóró mutu, dere ala fea du beterapó. Atétepa, ama Naalema Yesu Kerisoné ąakené ąané dowi ala fea fokóló aluró beterapó.

⁸ ąané duraalutamo ąa tuámó dowi ala me munipó depata, ti kale mo fo ąa tuámó muniruraalu ąatei ai dilikitu betere ape.

⁹ ąané yale dowi alatamo kemerae yóló Kótópaae ąakeamó yó matepa, ti ama eraalopó ere fo ąasókó feni, ama mo donoi ala sya furaalu, ąané du betere dowi ala tokóló aluraalopó. Téturaalu, ąa fea dowi alatamo hosekéro betaąsóró, ama fokóló mo ti aluraté fu betaalopó.

¹⁰ ąané duraalutamo, ąa dowi ala mekélé munire so whi beterapó depata, ti Kótó ą kapala fo bole seké ąoratapó. Atétere alané Kótóné ama mo fo ąa tuámó sóró mulalénipó.

2

¹ Yąło hosaa mo turó mole naale senaale-ó, ąia me dowi ala yaąsóró kisipa mutu, aşı i dere ape. Tépatei, whi me detamo dowi ala depata, ti ai dowi alané ąa só deraąsóró, mo donoi ala du betere whi Yesu Kerisoné, tao sere fo ama Alima Kótópaae du beterapó.

² ąané du betere dowi alamó Kótó ą fopaae butu, melaai yale kwia ąapaae melaąsóró sesé duraalu, Yesuné ama tikimó seróló ą sukąlepó. Atére alata, ąané du betere dowi ala maaté sóró aluraai initei, i hae kwiamó betó mole so whiné dowi alakélé tokóló kemeraai yalepó.

³ Dḡané ama ere fo wosóló sya fu betepa, ti Yesu Keriso ą mo diriyóló kisiparapóló tuę mutapó.

⁴ Whị me dené duraalu, ęąlo ą mo wisiyóló kisiparapó du bitutei, Kótóné ere fo wisiyóló sya feni depata, ti kapala fo du betereteiné kale mo bete mole fo ai whị tuámó munipó.

⁵ Tépatei, me whị dené Kótóné ama fo sya fóló eró tapata, ti atétere whị tuámó Kótóné ama yaala sókó fole ala ęayóló mo sųró beterapó.

⁶ Dą ą tuámó betere ala etéró kęae kolóló kisipa enérápó. Whị me dené duraalu, ąta Kótó tuámó beterapó depata, ti ai whịné ama dere alakélé Yesuné yale ala kaaetóro enérápó.

⁷ ęąlo hosaa mole no nerape-ó, ęąlo diąpaae yae yóló i aętere fota, kisi fo kae dumipó. Mo take kaae sale alimótei, Kótóné yae yóló muló betepa diaaę woseté wale fotórótipó. Ti ai yóló muló betere fota, take dḡané diąpaae yó matepa, diaaę woseté walepó.

⁸ Tépatei, Kótóné yae yóló muló betere kisi fo ęąlo diąpaae i aę dere ape. Ti ai yae yóló dere foné du ą tuámó muóo, dią tuámókélé muóo epa so whịrapené kilitu, aita mo alapó enérápó. Ti noatepae, doasi dę sókó wóló dęró betereteiné diliki kemeraté fu beterapó.

⁹ Whị me dené ąta dę tuámó beterapó du bitutei, ama Keriso no ne hóróló bóe du betepata, ti ai whị ą diliki tuámó hąle ai betere ape.

¹⁰ Whị me dené ama ne nopaae yaala sókó fole ala mupa, ti ai whị ą dę tuámó betereteiné me alané ą dée nalatere ala mo enénipó.

¹¹ Téretei, whị me de ama no ne hamoma hóróló

bóe du betepa, ti ai whị ọ diliki tuamó bitu ọ kotere alakélé, diliki tuamótóro kutu betepapó. Atéreteiné ọ kotere tiki ama kelené kelenénipó.

¹² Yalo hosaa mole naale senaale-ó, diaaọ yale dowi ala fea Yesuné ama yale alané hãle sóro kemeró betepapóló diapaae asẹ i dere ape.

¹³ Ayarape-ó, mo take keké nale alimó hãle betó tare seké diaaọ kisiparapóló yalo diapaae asẹ i dere ape.

Diã teó whịrape-ó, dowi Satan-tamo bóe dóló Tal-ené fotokóné diaaọ ọ tẹteró betepa, yalo diapaae i asẹ dere ape.

Yalo hosaa mole naale senaale-ó, Aya diãné kisi-pareteiné yalo diapaae i asẹ dere ape.

¹⁴ Ayarape-ó, mo take kaae sale alimó hãle betere seké diãné kisipareteiné yalo diapaae asẹ i dere ape.

Teó whịrape-ó, diã doasi fotokọ buóo, diã tuamó Kótóné fo muóo, diãné dowi Satan doló tẹteróo, ereteiné yalo diapaae asẹ dapó.

Haemó mole ọla ó alapaae hosaa muóló yaala sókó fu betaqse ere fo

¹⁵ I haemó mole ọla ọlapaae ó dere alarapepaae hekesetu hosaa mo turó mutu betaqse. Whị me detamo ai ala du betepa, ti atétere whị tuamó Aya Kótóné yaala sókó fole ala munipó.

¹⁶ Ti noatepae, i haemó mole alarape i ape. Whịrapené ekẹleyóló du betere dowi alakélé, kelené kolóló au nokole alakélé, mepaae du betere alaró ọla ọlatamo mole doasi néli whịpóló bopé

faketu betere alakélé, fea Aya beteremó kaayóló wómitai, i haemó kaaróló du beterapó.

17 I haeró haemó muó mole ɔlakó senée yóló ekęle dere alatamota keme yaalotei, Kótóné ama kisipa mole ala sya fóló erótu betere so whıta sukókélé ini, mo ti hąle betó tawaalopó.

Kerisotamo bóe dóló kapala fo yó matere whı waalopóló ere fo

18 Yąlo hosaa mole naale senaale-ó, mió ɔa mo kemetere sukamó beterapóló kęae kolóló kisipa yaaitere ala i ape. Kale Kerisotamo bóe ɔele whırape wou beterepó dere fo diaaɔ wosalepó. Ti ai whırapeta, mió wóló i betere ape. Atétere ala kil-ituraalu, kale kemetere suka felekemó walapóló kisipa muaalopó.

19 Ai whırape atima take ɔatamo betaletai, ɔa taaróló fele beteta, ɔa fake meiru yalepó. Motamo ɔa faketóro uasóro, ti ɔatamo fea betamó betó mulapó. Té uątei, atima ɔa taaróló fele betené atima mo betą whıkókélé ɔakó meipóló hąkearalepó.

20 Tépateti ɔiata, dowi ala mo betakélé munire whı Yesu Kerisoné ama so whıpóló ɔei Kepené ɔale muló betereteiné kale mo foné bete ɔi feané ai kisipare ape.

21 Yąlo ɔiapaee i dere asęta, kale mo foné bete ɔi kisipanipóló dumipó. Tépateti, ai fo diaaɔ mo turó kisipa yóo, ai fo tuamó kapala fo mo sawakélé buni yóo, eretei diaaɔ kisipa epa ɔapó.

22 Doasi kapala fo du betere whı de? Yesuta, Kótóné so whı tetéróló kaae tare whı meipóló bóe du betere whıpó. Atétere whıta, Alima Kótóro

Naalema Yesu Kerisotamo bitinipóló faletu betere whi ai ape.

²³ Whi me dené Naalema bitinipóló sisópaae eratapata, ti Alimakélé bitinipóló sisópaae eratapó. Mepaae whi denétamo Naalema mo beterapóló kisipa tiratepa, ti atétere whiné Alimakélé mo beterapóló kisipa tiratapó.

²⁴ Térapa, mo take kaae sale alimótei, diaaḡ woseté wale fo diḡ tuḡmó muó tanópóló yae. Ai fo diḡ tuḡmó muó tapa, ti diḡ Naalemaró Alimatamo tuḡmó betó tawaalo ai ape.

²⁵ Ai ala tuḡmó betepa, ama ḡapaae mo eraalopóló ere fo i ape. Sukutere alakélé ini, mo ti betó tawaalopó erapó.

²⁶ Yaḡo i dere aḡeta, diḡ dée nalaairaalu, kópaae ḡlisóró fu betere whirapené du betere ala diaaḡ kisipa yópóló i dere ape.

²⁷ Diḡ tuḡmóta, Deḡ Kepe Wisi taketi beteroó bettereiné, diḡ yó melaaire whi me kae yaḡanipó. Ti noatepae, kale Deḡ Kepe Wisiné fea ala bete diḡpaae yó mótu beterapó. Ai Deḡ Kepe Wisiné diḡ tuḡmó ai eró betere ḡḡleta kapala mei, mo ti eró betepa, ama diḡpaae yó matere fo sya furaalu, Yesu Keriso tuḡmó betó tawae.

Kótóné naale senaalepó ere fo

²⁸ Térapa, yaḡo hosaa mole naale senaale-ó, Yesu Keriso fesaae wale sukamó ḡḡ hale dere ala ini, halaaíné betepa kolópólópa, diḡ Yesu Keriso tuḡmó betere ala ḡḡale yó tawae.

²⁹ Diaaḡ kisipané Yesu Keriso ḡta, donoi ala du betere whi wisinaale beterapó kisipa mutupa, ti

mepaae so wh̄iné du betere wisi ala kilituraalu, ita Kótóné naale senaale beterapóló kisipa muae.

3

¹ D̄ata, Kótóné ama naale senaale ereteiné, Aya Kótóné d̄apaae mo doasi yaala sókó fale ala muluraalu erapa kelere! Ai fo ereteiné d̄a mo ama naale senaale tóró i betere ape. I haemó betó mole so wh̄iné Kótó tūénireteiné atima d̄akélé tūénipó.

² Ȳalo hosaa mole no nerape-ó, d̄ata Kótóné mo ama naale senaale tóró beterapó. Take nalopaae d̄a noa kaae so wh̄i betaaloró mió d̄a kisipanipó. Tépat̄ei, ̄a sókó wale sukamó mió ere ala kaaetóró yóló wapa d̄ané kelaireteiné, d̄akélé ̄a kaaetóró alée fóló betaalopóló kisipa mutapó.

³ Take nalopaae atei ala mo yaalopóló, Yesupaae kisipa tiki tiratere so wh̄i feata, Yesu ̄a me dowi alatamo hoseké inire wh̄i wisi biture kaae, atimakélé dowi alatamo hoseké inire so wh̄i betaairaalu, atimanétei taletu beterapó.

⁴ Mepaae so wh̄i de dowi ala du betepa, ti yaq̄se yóló Kótóné tukóló muló betere fo tikitu beterapó. Ti dowi alanéta, Kótóné tukóló muló betere fo munire aq̄ratapó.

⁵ So wh̄iné du betere dowi ala tokóló aluraai Yesu Keriso waletei diaaq̄ ai kisipare ape. Ti ̄ata, dowi ala mo sawakélé munire wh̄ipó.

⁶ So wh̄i de Yesu Keriso tūamó betepa, ti atére so wh̄i dowi ala du betaalo meipó. Mepaae so wh̄i de dowi ala h̄ale deté fu betepa, ti ai so wh̄iné ̄a kolókéle ini yóo, kisipakélé ini yóo, erapó.

⁷ Ȳalo hosaa mole naale senaale-ó, mepaae wh̄irapéné dīa dilikóló kópaae ̄alisó faq̄sóró yae.

Mepaae wh̄i de mo donoi ala du betepa, ti Yesu Keriso ̄ mo donoi wh̄i biture kaae, ai wh̄ikélé atéró beterapó.

⁸ Wh̄i me detamo dowi ala du betepa, ti Satan ̄ tuamó bitu yae depa du beterapó. Ti noatepae, take kaae sale alimótei Satan ̄ dowi ala bete tale bitu, so wh̄i dowi ala yópóló sesemeraté wou be-talepó. Kótóné Naalema wale beteta, Satan-né ai du betere ala doraai walepó.

⁹ Mepaae so wh̄i de Kótóné ama ala tuamó deyóló beteró betepa, ti ai so wh̄i dowi ala deté faalo meipó. Ti Kótóné wisi ala kaaratere ke ̄ tuamó boleteiné me dowi yó tanénipó. Ti noatepae, Kótóné atima deyóló beteró betereiteinépó.

¹⁰ Ita Kótóné naale senaale ó Satan-né naale senaalepóló k̄aae kolóló tuę yaaitere ala i ape. Mepaae so wh̄i donoi ala initepa ó no nepaae yaala sókó fole ala initepa, ti atétere so wh̄i Kótóné naale senaale bitinipó.

Ne notamo yaala sókó fu betae ere fo

¹¹ Diaaę mo take kaae sale alimótei, kaae sóró woseté wale fo i ape. D̄ané ne no hamomatamo yaala sókó fole ala du betenérápó.

¹² Kale wh̄i Kein ̄ dowi kepené yae dere ala sya furaalu, ama noma dóló sukunótu yale kaae, diaaękélé atei kaae ala yaęse. Ti noa betené Kein-né ama noma dóló sukunaleé? Ama yale ala do yóo, nomané yale alamo dono yóo, yale betené nomatei dalepó.

13 Yalo no nerape-ó, i haemó betó mole so whiné diã hóróló bóe dele ala depa, ai noa ala du dérópóló, diã kilita sókó faose.

14 Dãta, ne no hamomapaee yaala sókó fole ala du betereiné sukutere ala tuãmó betaleteti taaróló, mo ti betere ala tuãpaae fóló beterapóló kisipa muaalopó. Whi me de yaala sókó fole ala initepa, ti atétere whi sinitere ala tuãmó hãle beterapó.

15 Whi me dené ama no ne hóróló bóe dupa, ti atétere whi a whi dele whipó. Whi dele whirape tuãmóta, mo ti betere bete muniretei diaaq ai kisipare ape.

16 Yaala sókó fole alané bete ðané kisipa yaaire ala i ape. Yesu Kerisoné ða tao suraalu, ama betere bete hãle melóló sukãlepó. Até du yale kaae, ðanékelé ðané betere bete ne no tao suraalu hãle melóló sukunérapó.

17 Whi me de fea ɔla sũmó muluraalutei, ama no kɔletu mepaae yãyãre ɔla taosóró meni depa, ti atétere whi tuãmó Kótóné yaala sókó fole ala nétéró muaaloé?

18 Yalo hosaa mole naale senaale-ó, ðané hãle tó kɔlóné ó foné maaté yaala sókó fole ala ini, hosaa tuãmó mo alatóró muluraalu, me whi tao sóró erátere ala yaalopa sae.

19-20 Ðanétamo ai ala du betepa, ti ða mo fo tuãmó beterapóló kisipa yaalopó. Ða hãsókó fole alané hosaa tuãmó sekené mo ti só ðeraqsóró, ne nopaae yaala sókó fole ala depa Talené keletómó hosaa muni deyóló dua betere ala enérapó. Ti noatepae, Kótóné fea ala ama tué iruraalu, ðané hosaa tuãmó mole sekei alarape fea ama teteró

beterapó.

²¹ Yálo hosaa mole no nerape-ó, ðané hosaa tuamó mutere kisipané ða só derénitepa, ti Kótóné keletómó halaainé diriyóló daanérapó.

²² Ðané ama yóló muló betere fo wosóló sya fóo, ama kisipa mole alakélé eróo, du betereteiné ðané mepaae yaḡḡātere ḡla ḡpaae wosetepa, ti ama mo melaalopó.

²³ Ama yae yóló muló betere fota i ape. Kótóné ama Naalema Yesu Kerisopaae kisipa tiki tiró bitu, ðané ne nopaae yaala sókó fu betepa, ti aita ama ḡpaae yae yóló muló betere ala ai sya fole ape.

²⁴ Mepaae whḡ de Kótóné ama yae yóló muló betere fo sya fu betepa, ti atétere whḡrape Kótó tuamó betóo, Kótó ḡkélé atima tuamó betóo, erapó. Tale ða tuamó beterapóló tuḡ dere alata, ama ða tuamó beterale Deḡ Kepe Wisiné yó matepa, ðané ḡ kisipanérapó.

4

Kótóné dotḡale Keperó kae keperapetamo kḡae kolóló tuḡ yaaitere ala

¹ Yálo hosaa mole no nerape-ó, kae kae keperape fea so whḡ tuamó ai betó mulapa, ai keperapené dere fo wosóló mo dapóló kisipa tiki tiraḡse. Aténi, ai keperapeta Kótóné dotonatepa walepé whḡ me kaené dotonatepa walerópóló mo wisiyóló kḡae kolóló tale yae. Ti noatepae, Kótóné fo eratere ḡló whḡpóló dilikitere whḡrape i hae kwiamó mo dekeró wóló ai betó mole ape.

² Kótóné dotonale Kepe méró kḡae kolóló kisipa yaai dere alata, i ape. Mepaae whḡrapené duraalu,

Yesu Keriso ąta, Kótótei mo whinė tiki daayóló walepó dere keperapeta, ti Kótóné dotonale Kepe ai ape.

³ Atépatei, Yesu Kerisota Kótótei mo whinė tiki daayóló wénipó dere keperapeta, ti Kótóné dotonale keperape meipó. Aita, Yesu Kerisotamo bóe dóló so whi dilikitere whiné keperape waalopó depa take diąné woseté waleteti, mió i haepaae mo wóló ai betere ape.

⁴ Yąło hosaa mole naale senaale-ó, diąta Kótóné ama deyóló beteró betere naale senaaletóró ai betere ape. Atéru, dią tuąmó betere Kepené bóe dóló ama bole fotokóné ai kapala fo du betere whirape tuąmó betere keperape teteró beterapó.

⁵ Ti ai whirape atimata, i haemó kaayóló bettereiné atima kisipakélé i haemó mole kisipatóró mulapó. Atérené, haemó betó mole so whinékelé atima dere fotoró wosóló sya fu beterapó.

⁶ Dąta, Kótó tuąmó kaayóló bettereiné, mepaae Kótó kisipare so whiné ti dąné dere fo mopóló wosetu beterapó. Tépatei, Kótó tuąmó bitinire whirapenáta, ti dąné dere fokélé mopóló wosetimipó. Ti ita mo fo dere Kepe Wisiró kapala fo dere kepetamo taleyóló kisipa yaai dere ala ai ape.

Kótóné dąpaae yaala sókó fu dere kaae, dąnékelé mepaae so whipaae yaala sókó fae

⁷ Yąło hosaa mole no nerape-ó, dąné ne no-tamo mo yaala sókó fole ala du betaalopa sae. Ti noatepaae, yaala sókó fole alata, Kótó tuąmó kaayóló walapó. Ne nopaae yaala sókó fu betere

so whị feata, ti Kótóné deóló beteró betere naale senaale bitu, Kótó mo diriyóló kisiparapó.

⁸ Mepaae whị de tuámó yaala sókó fole ala munipa, ti atétere whịné Kótó mo tuénipó. Ti noatepae, Kótó ąta yaala sókó fole ala bete ereteinépó.

⁹ Kótóné ąpaae yaala sókó fóló mole ala haąkearóturaalu, ere ala i ape. ą ą tuámó beterópóló, ama mo betą betere Naale i haepaae wópóló dotęyalepó.

¹⁰ Kótóné ama yaala sókó fole alané bete i ape. Folosóro ąané Kótó ąpaae yaala sókó fole ala inipó. Ténitei, amapi ąpaae yaala sókó furaalu, ąané dowi ala kwia tokóló aluraai, ama Naalemané betere bete haę melóló sukópóló, dotonalepó.

¹¹ Yaęo hosaa mole no nerape-ó, Kótóné amapi kaayóló ąpaae yaala sókó fole ala haę yó tareteiné, ąanékelé ne notamo mo yaala sókó fole ala depa ti mo wisirapó.

¹² Mo betą whịné Kótó kolókelé inipó. Ténitei, ąané ne nopaae yaala sókó fole alatamo du betepa, ti Kótó ą tuámó bitu, ama yaala sókó fole alakélé ą tuámó mo sųó beterapó.

¹³ Ti ama Kepe Wisi ą tuámó betereteiné, Kótó ą ą tuámó betóo, ą ą tuámó betóo, erapóló ąané kisiparapó.

¹⁴ Alima Kótóné ama Naalema i hae kwiamó betó mole so whị aluyaąsóro, tao sere whị beterópóló dotonale ala ąané mo kelalepóló, haąkearóló so whịpaae i du betere ape.

¹⁵ Mepaae so whị denétamo Yesu Kerisota Kótóné naalemapóló diriyóló kisiparu, mepaae so whịpaae haąeamó yó matepa, ti ai so whị Kótó

tuamó betóo, Kótókélé ai so whị tuamó betóo erapó.

¹⁶ Atéru Kótóné dapaae yaala sókó fole ala dané tuéreteiné, apaae hosaa muóló tiró beterapó.

Ti Kótó ąta yaala sókó fole alané bete Tale beterapó. Whị me de yaala sókó fole ala tuamó betepa, ti atétere whị Kótó tuamó betóo, Kótó ąkélé ai whị tuamó betóo, erapó.

¹⁷ Dą Kótó tuamó atéro betepa, yaala sókó fole ala dą tuamó mo turó ąayaalopó. Atéro bitu, take kemeteré alimó fo tokóló taletepa dą wikélé ini, mo halaaainé daayaalopó. Ti noatepae, Yesu Keriso ą ama Alimané kisipa mole ala erótu betale kaae, dąkélé i haemó ąle bitu, Yesuné ama kisipa mole ala erótu betereiné dą ą kaaetóro beterapó.

¹⁸ Yaala sókó fole ala du betere so whị tuamó witere ala mo sawakélé bunipó. Tépatéi, witere whịta ama du betere alamó dowi kwia saalopóló kisipa mutu dapó. Ti atéro witere so whị tuamó Kótóné yaala sókó fole ala ąani teórapó. Ai ala epatei, Kótóné yaala sókó fole ala ąaturaalu, witere ala alurótu beterapó.

¹⁹ Folosóro Kótóné amapi dapaae yaala sókó faleteiné dané apaaekélé, ne nopaaekélé yaala sókó fu beterapó.

²⁰ Whị mené duraalu, ą Kótópaae yaala sókó fu beterapó du bitutei, ama no ne ąoróló bóe du betepa, ti ą kapala fo dere whị ai ape. Ti noatepae, whị me dené ama kilitu betere no nepaae yaala sókó fole ala initepa, ti kelepaa kilinire Kótópaae yaala sókó fole ala mo enénipó.

²¹ Ti Kótóné dapaae yae yóló muló betere fo i

ape. Kótópaae yaala sókó fu betere so wh̄inėta, no nepaaekélé yaala sókó fu betenérápó.

5

Yesu Keriso Kótóné Naalemapóló kisipa tirae ere fo

¹ Yesuta, Kótóné so wh̄i t̄eteróló kaae tare wh̄i Kerisopóló kisipa tiki tiratepa, ti atétere so wh̄ita, Kótóné deyóló beteró beterápó. Mepaae so wh̄i Alimapaae yaala sókó fole ala du betepa, ti atétere so wh̄iné ama naale senaalepaaekélé yaala sókó fu beterápó.

² D̄ané Kótó ̄apaae yaala sókó furaalu, ama yóló muló betere fo sya fu betepata, ti Kótóné ama naale senaalepaae yaala sókó fu beterápóló d̄ané kisipa enérápó.

³ Kótóné ama yóló muló betere fo sya fóló ai fo āmó mo dua betere alata, ti Kótópaae yaala sókó fole alané bete ai ape. Ai fo sya foleteita, mo hapólunipó.

⁴ Ti noatepae, Kótóné deyóló beteró betere naale senaalené i haemó mole alatamo b́oe dóló t̄eteró beterápó. Ti aita, Yesu Keriso mo beterápóló d̄ané kisipa tiki tiró betereteiné i haemó mole ala fea mo ti dóló t̄eteró ai betere ape.

⁵ Noa ala ere so wh̄iné i haemó mole alatamo b́oe dóló t̄eteró betere? Yesu Keriso ̄ata, Kótóné Naalemapóló kisipa tiki tiróló betere so wh̄iné maaté ai ala t̄eteró beterápó.

⁶ Yesu ̄ata Kótóné Naalemapóló h̄akearatere alata, w̄eró sameatamo tūamó walepó. ̄ata, mo w̄ei tūamó maaté w̄eni, samearó w̄eitamo

tuamó walepó. Kale Deı Kepe Wisi  mo foné bete betereiteiné, amakélé Yesu ta, Kótóné Naalemapóló yó mótu beterapó.

⁷ Até yale alata, sore larapené etéro hãkearóló yó matapó.

⁸ Kale Deı Kepe nekélé, weınékélé, sameanékélé, i sore larape atima feané mo bet fotóro dua dapó.

⁹ Mo whıné etei kaae ala depa kelalepóló dere fo dané wosóló mo dapóló kisipa tirótua dapó. Tépateti, Kótóné ama Naalené ere alamó kisipa mutu, hãkearóló ere foné mo whıné dere fo tetéroló teraae falapó. Ti noatepae, Kótóné ta, mo foné betereiteinépó.

¹⁰ Kótóné Naalemapaae kisipa tiki tiró betere so whıné hosaa tuamó, Kótóné ama hãkearóló dere fo mopóló kisipa mutapó. Tépateti, mepaae whıné Kótóné dere fo wosóló tué tiki tirénitepa, ti atétere so whıné Kótó  kapala fo bole seké arapó. Ti noatepae, Kótóné ta ama Naalepó, dere fo wosóló tué tiki tirénitereteinépó.

¹¹ So whı feané wosóló kisipa tiki tirópóló, Kótóné hkeamó ere ala i ape. Kótóné ama mo ti betere bete d meló beterapó. Ai ti betere beteta, ama Naalema tuamó mulapó.

¹² Kótóné Naalema Yesu Kerisotamo betamó titiyóló betere so whıta, mo ti betere bete sóro tarapó. Ama Naalematamo titiyóló betenire so whıta, mo ti betere bete sóro tanipó.

Yesu Kerisoné ala tuamó betae yóló mo kemerótu dere fo

¹³ Ylo i dere aşıta, Kótóné Naalema Yesu Kerisoné doimó bitu, paae kisipa tiki tiró betere

so wh̄ipaae mo ti betere bete dīané sóró tarapóló kisipa yaasepóló i dere ape.

14 D̄a witere ala ini, Kótó betere felekepaae fóló halaainé wosaai dere ala i ape. D̄anétamo ama kisipa mole ala eraai me ɔlakó kematepa, ti ama mo wosetua dapó.

15 D̄ané wosetere ala ama mo matapóló kisipa tiratepa, ti ɔpaae noa ɔlakó wostepa ama melaalopó.

16 Me wh̄iné ama no netamo sukóló mo ti alu enénire dowi ala du betere keletepa, ti Kótóné ama betere bete melópóló Talepaae moma eranérapó. Yālo i dere fota, alu enénire dowi ala dere so wh̄imó kisipa mutu dapó. Tépat̄ei, mo ti sukutere tikipaae falaaire dowi alata, ti ama kae mulapó. Ai aluyaaire tikipaae faaire dowi ala dere so wh̄imó momarae yóló dumipó.

17 Kótóné yóló muló betere fo tikitere alata, ti ai dowi ala ai ape. Tépat̄ei, mepaae dowi alané so wh̄i sukutere tikipaae ɔlisó fumipó.

18 Kótóné deyóló beteró betere so wh̄ita, dowi ala hāle deté fumipóló d̄ané kisiparapó. Ti ai so wh̄i me ala yāsóró, Kótóné ama deyóló beteró betere Naalené mo wisiyóló kaae tareteiné, dowi kepené ɔ doranénipó.

19 D̄ata, Kótóné ama naale senaaletóro betereitei d̄ané kisiparapó. Tépat̄ei i haemó betó mole so wh̄iró yó mole ɔla ɔlatamo dowi kepené t̄eteróló kaae tare āomó mulapó.

20 Kótóné Naalema Yesu Keriso i haepaae walet̄ei, d̄a so wh̄i feané ɔ tuamó mole ala bete kisipa yóo, d̄ané Kótó ɔkélé mo alané betepóló

kisipa yóo, yópóló waletéi dạné tuérapó. Dạta, mo alané bete tale Naalema Yesu Keriso tuạmó betepó. Aта me kae mei, Kótótóró bitu, mo ti betere bete talepó.

²¹ Yạlo hosaa mole naale senaale-ó, diạ Kótó taaróló, i haemó kae kae betó mole kapala kótópaae faqsóró, mo wisiyóló kaae tawae.

**Yesu Kerisoné So Whi Tao Sere Kisi Fo Wisi
The New Testament in the Falopa Language of Papua
New Guinea**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Folopa)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

    You include the above copyright and source information.

    You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2009-10-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

0102a9df-173c-5a64-b766-14ab67a86105